

Nr 94.

Av herr **Swartz**, om rätt för konservatorn vid zoologiska institutionen vid universitetet i Lund *O. Holmqvist* att åtnjuta ålderstillägg å lön.

Avlöningen för konservatorn vid zoologiska institutionen vid universitetet i Lund utgjorde före år 1919 enligt då gällande bestämmelser 2,500 kronor, därav 1,500 kronor lön och 1,000 kronor tjänstgöringspenningar, med rätt till tre ålderstillägg, vart och ett å 300 kronor, efter fem, tio och femton års väl vitsordad tjänstgöring.

Enligt statsverkspropositionen till 1918 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att höja konservatorns avlöning till 3,700 kronor, därav 2,200 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, ävensom medgiva, att bemälda konservator måtte, i stället för vad i detta avseende för det dåvarande vore fastställt, äga rätt till tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 500 kronor, att utgå efter respektive fem, tio och femton års väl vitsordad tjänstgöring.

Vid föredragning av detta ärende anförde vederbörande departementschef, bland annat, följande: »Då en avsevärd löneförbättring enligt förslaget skulle tilldelas denna konservatorsbefattning, finner jag ej skäligt förorda förslaget om rätt för befattningens nuvarande innehavare att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring.»

Riksdagen, som biföll framställningen om löneroglering för bemälda konservator, jämväl beträffande förslaget om ålderstillägg, förordnade i sammanhang härmed, likaledes i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag, att för åtnjutande av nämnda avlöningsförmåner ifrågavarande befattningshavare skulle i tillämpliga delar vara underkastad enahanda villkor och bestämmelser som de, vilka genom nådig kungörelse den 13 juni 1908 voro fastställda för åtnjutande av de för vissa befattningshavare vid rikets universitet och Karolinska mediko-kirurgiska institutet från och med år 1909 gällande nya avlöningsförmåner.

Sedan Kungl. Maj:t härefter enligt nådigt brev den 22 juli 1918 föreskrivit, att det större akademiska konsistoriet i Lund skulle inom viss angiven tid till kungl. ecklesiastikdepartementet inkomma med anmälan, huruvida konservatorn vid zoologiska institutionen ville på de av riksdagen stadgade villkor inträda i åtnjutande av de för hans befattning från och med år 1919 gällande ändrade avlöningsförmåner, kanslersämbetet för rikets universitet till ecklesiastikdepartementet överlämnat en av konsistoriet till kanslersämbetet insänd, av konservatorn vid zoologiska institutionen Otto Holmqvist avgiven förklaring, att han vore villig att för åtnjutande av ovannämnda avlöningsförmåner underkasta sig de villkor, som genom nådiga kungörelsen den 13 juni 1908 vore fastställda för vissa befattningshavare vid rikets universitet.

I skrivelse den 12 april 1919 hemställde härefter det mindre akademiska konsistoriet i Lund på anförda skäl, att kanslersämbetet måtte hos Kungl. Maj:t anmäla konservatorn Holmqvist till erhållande från och med början av år 1919 av tre ålderstillägg till hans lön, vart och ett å 500 kronor.

Enligt beslut den 23 april 1919 förklarade kanslersämbetet, att enär av föredragande departementschefens ovanberörda yttrande, vilket riksdagen lämnat utan erinran, tydligen framginge, att genom riksdagens beslut i ämnet nuvarande innehavaren av konservatorsbefattningen icke tillerkänts någon rätt att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring, samt konservatorn Holmqvists ovanberörda förklaring måste, på sätt jämväl skett i skrivelser av det större akademiska konsistoriet och av departementschefen, anses innefatta förklaring, att han vore villig att på de av 1918 års riksdag stadgade villkor inträda i åtnjutande av de för hans befattning från och med år 1919 gällande avlöningsförmåner, vartill komme, att bestämmelsen i förberörda nådiga kungörelse den 13 juni 1908, punkten i), därom, att löntagare borde tillgodoräknas den tid, som före den då fastställda nya avlöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, icke syntes vara i föreliggande fall tillämplig, kanslersämbetet funne ifrågavarande framställning icke föranleda någon kanslersämbetets vidare åtgärd.

Av förestående redogörelse torde framgå, hurusom huvudanledningen därtill, att konservatorn Holmqvist icke kunnat föreslås till erhållande av ålderstillägg enligt de för konservatorsbefattningen från och med år 1919 gällande nya avlöningsbestämmelserna, varit här ovan anförda, till statsrådsprotokollet avgivna yttrande i ämnet, vilket yttrande av riksdagen lämnats utan erinran. För den händelse denna

sistnämnda omständighet får anses innebära ett riksdagsbeslut om avslag å det av vederbörande universitetsmyndigheter förordade förslaget om rätt för konservatorn Holmqvist att för ålderstillägg tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring, synas emellertid mycket goda skäl föreligga att i detta beslut åvägabringa en jämkning till konservatorn Holmqvists förmån.

Konservatorn Holmqvist, vilken redan från och med år 1914 berättigats uppbära tredje ålderstillägget på den lön han då åtnjöt, skulle nämligen, om de nya avlöningsförmånerna tillämpades utan rätt att tillgodoräkna föregående tjänstgöring, vid inträffande sjukdomsfall för närvarande lida en minskning i löneinkomster av 200 kronor årligen, samt, såsom född år 1866 och pensionsberättigad år 1933, icke någonsin uppnå vare sig högsta lönegraden eller därmed följande högsta pension, varförutom pensionen skulle i fall av sjukdom kunna komma att ytterligare minska. Då konservatorn Holmqvist, på sätt ovan är nämnt, förklarade sig villig underkasta sig genom nådiga kungörelsen den 13 juni 1908 fastställda avlöningsvillkor, utgick han, enligt vad jag inhämtat, med all säkerhet därifrån, att hans föregående tjänstgöring utan vidare berättigade honom till åtnjutande av tre ålderstillägg, en uppfattning, för vilken avfattningen av ovannämnda nådiga brev också synes giva visst fog. Härtill kommer, att konservatorn Holmqvists långvariga tjänstgöring och vetenskapliga kvalifikationer äro synnerligen väl vitsordade, samt att hans hälsa blivit synnerligen undergrävd av allvarliga arsenikförgiftningar, som han ådragit sig i tjänsten och som tvungit honom till upprepad, långvarig tjänstledighet.

Vad sålunda blivit anfört finner jag böra föranleda jämkning i det meddelade beslutet angående löne reglering för konservatorn vid Lunds universitets zoologiska institution så tillvida, att konservatorn Holmqvist må förklaras berättigad, att, räknat från och med ingången av år 1919, åtnjuta ålderstillägg å lönen enligt den nya löne regleringen, samt att, då han allaredan från och med år 1914 berättigats uppbära tredje ålderstillägget å lönen enligt förut gällande stat, han må tillgodoräkna sig femton år av sin föregående tjänstgöring och sålunda berättigas att åtnjuta tre ålderstillägg å lönen, vart och ett å femhundra kronor.

Jag tillåter mig alltså föreslå,

att riksdagen måtte för sin del besluta, att konservatorn vid zoologiska institutionen vid universitetet i Lund Otto Holmqvist må, räknat från och med år

1919, åtnjuta tre ålderstillägg, vart och ett å femhundra kronor, å den genom 1919 års riksdags beslut för hans befattning fastställda lön.

Stockholm den 22 januari 1920.

Carl Swartz.
